

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

AID, AT, BB 1313 «Әскери-инженерлік дайындық, әскери топография, басқару мен байланыс»

ITMD 8 Инженерлік-техникалық және медициналық дайындық модулі

5B010400 – «Бастапқы әскери дайындық» мамандығы студенттері үшін

Инженерлік экономика және менеджмент факультеті

«Бастапқы әскери дайындық» кафедра

2016ж

АЛҒЫ СӨЗ

Студентке арналған «Әскери-инженерлік дайындық, әскери топография, басқару және байланысу» пән бойынша оқыту бағдарламасын (syllabus) әзірлеген: БӘД кафедрасы аға оқытушысы Алишев Б.Ж

АӘД кафедрасының отырысында талқыланған

« _____ » _____ 2016ж. № _____ хаттама.

АӘД кафедрасының меңгерушісі _____ Алишев Б.Ж. « _____ » _____ 2016ж
(қолы) (А.Ж.Ә.)

Инженерлік экономика және менеджмент факультеті оқу-әдістемелік кеңесі мақұлдаған

« _____ » _____ 2016 ж. № _____ хаттама

Төраға _____ « _____ » _____ 2016ж.
(қолы) (А.Ж.Ә.)

Оқытушы туралы мәлімет және байланыс хабарламалары

Алишев Б.Ж, аға оқытушы;

Путинцева Александра Александровна, ассистент.

«Бастапқы әскери дайындық» кафедрасы ҚарМТУ-ң әскери кафедрасы оқу ғимаратында (Юбилейная 33), 217 аудиторияда орналасқан, байланыс телефоны 44-08-93.

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредит саны	ECTS Кредит саны	Жұмыстардың түрі					СӨЖ саны	Барлық сағаттар уақыты	Бақылаудың формасы
			түйіскен сағаттардың саны			СОӨЖ саны	Барлық сағат			
			дәріс	Практикалық сабақтар	Лабораторлық сабақтар					
3	3	5	30	15		45	90	45	135	емтихан

Пәннің мақсаты

Әскери-инженерлік әзірлеу, әскери топография, басқару және байланыс пән 05010400 бастапқы әскери әзірлеудің мамандықтың студенттері үшін профилді пәндердің цикліне кіреді және техникалық дайындық бойынша өнер-білімнің студенттерінде қалыптастырады.

Пәннің міндеттері

Инженерлік бөгеттердің қолдануы БӘД-тің бакалаврдың лауазымды міндеттерінің табысты орындауы үшін қажетті көлемдегі білім фортификациялық ғимараттардың жасауы бойынша білімдермен ие бола алуға үйрететін мамандандырылған мамандардың әзірлеуін әскери-инженерлік әзірлеу, әскери топография, басқару және байланыс пән мақсаттылық, топографиялық картамен шебер жұмыс істеп, байланыс құралдары бойынша хабардың командаларының келіссөздері берілумен қабылдаулармен квалификациялы білуге мақсатқа шарт қояды. Бұдан басқа, студенттердің жоғары аталған кәсіби пәндерінің зерттеуі БӘД, Тактикалық әзірлеу, техникалық дайындық сабақ беру курстің осы пәнінің зерттеулерінен кейін әдіспен қажетті Бастапқы әскери әзірлеуді бакалаврды олардың шамаланған кәсіби қызметтерінде бола аладуға талқылануға керек

Пререквизиттер

Студенттер осы пән зерттеудің нәтижесінде білуі керек:

әскери топографияның әскери-инженерлік әзірлеу бойынша болатын мән және есептері, басқаруға және тағайындауды байланыс, рет топографиялық карталары бар әскери топография қолданылатын жұмыстар құралымен, тактикалық-техникалық инженерлік ғимараттардың тактикалық-техникалық

мінездемесі, бөгет, байланыс құралы. Курс дәрістерде зерттеледі, жаттықтыру сабақ және СРСП, СРС, семинар

Осы курсті басқа дейін орта білім орта мектебінің бағдарламасының көлемі білуге керек:

Постреквизиттер

Әскери-инженерлік әзірлеу бойынша болатын әскери топографиялар, басқару және байланыс есебі туралы білімдерімен Бастапқы әскери әзірлеуін мамандығының студентінің әскери-инженерлік әзірлеу, әскери топография, басқару және байланысының пәндерінің зерттеулерінен кейін ие болады.

Пәннің мазмұныды

Бөлімнің аты, (тақырып)	Дәрістер	Семинар	СРСП	СРС
Әскери-инженерлік әзірлеу тақырып 1 әскери құрастыруларды жүйедегі әскери-инженерлік әзірлеу	2		3	3
Тақырып 2 Инженерлік бөгеттер	2		3	3
Тақырып 3 инженерлік бөгеттердің жеңуі	1		2	2
Тақырып 4 Инженерлік миналар	2	3	2	2
Тақырып 5 Барлау және минадан тазарту инженерлік мин	2	2	3	3
Тақырып 6 Ресей әскерінің миналауын құралдың	1		2	2
Әскери топография Тақырып 1 Әскери құрастыруларды жүйедегі әскери топография	2		2	2
Тақырып 2 Жердегі бағдарлануы картасыз	1	2	2	2
Тақырып 3 Азимут бойынша жердегі қозғалысы	1		2	2
Тақырып 4 Топографиялық картаны	1	1	2	2
Тақырып 5 Жұмысқа картаның әзірлеуі	2		3	3
Тақырып 6 Карта бойынша жердегі бағдарлануы	2	2	3	3
Тақырып 7 Жауынгерлік құжат қолданылатын шартты белгілеулер	1		1	1
Басқару және байланыс Тақырып 1 Әскери құрастыруларды жүйедегі басқару және байланыс	2	1	2	2
Тақырып 2 Радиобайланыстың ұй	2	1	2	2
Тақырып 3 Радиобайланыстың анықтауын ереженің	1		3	3
Тақырып 4 Өткенше құралдардың байланысының ұйымы	2	2	2	2
Тақырып 5 Радиобайланыстың құралының	1		2	2
Тақырып 6 Өткенше байланыс құралдары	1	1	2	2

Бөлімнің аты, (тақырып)	Дәрістер	Семинар	СРСП	СРС
Тақырып 7 Командалық - штабтық машиналар	1		2	2
Барлығы:	30	15	45	45

Практикалық (семинарлық) сабақтар тізімі

Әскери-инженерлік әзірлеу

1. Инженерлік бөгеттер
2. Инженерлік бөгеттердің жеңуі
3. Инженерлік миналар
4. Барлау және минадан тазарту инженерлік мин
5. Ресей әскерінің миналауын құралдың

Әскери топография

1. Жердегі бағдарлануы картасыз
2. Азимут бойынша жердегі қозғалысы
3. Топографиялық картаны жұмысқа зірлеуі
4. Карта бойынша жердегі бағдарлануы

Басқару және байланыс

1. Радиобайланыстың анықтауын ереженің
2. Өткенше құралдардың байланысының ұйымы
3. Радиобайланыстың құралының
4. Командалық - штабтық машиналар

Зертханалық сабақтар оқу жоспары бойынша қарастырылмаған.

Курстық жобалар (жұмыстар) оқу жоспары бойынша қарастырылмаған

СӨЖ арналған бақылау жұмыстарының тақырыптары

1. Байланыстың түрлері бар болады:

- А) телефон;
- Б) телеграфты;
- В) теледидарлы;
- Г) сигналдық;
- Д) телефон, телеграф, теледидар, сигналдық, телекодтық, факсимиле, фельдьегерско- пошталық.

2. Байланыстар тек бойынша болады:

- А) радиорелелісі;
- Б) ғарыштығы;
- В) өткізгіші;
- Г) оптикалық;
- Д) радиобайланыс, радиорелелі, тропосфералық, ғарыштық, өткізгіш, оптикалық, гидроакустика, сигналдық және жылжымалы.

3. Түп бойынша траншеяның ені қандай:

- А) 70 см;
- Б) 60-ші см;

- В) 60-50 см;
- Г) 50-40 см;
- Д) 40 см

4. Майдан бойынша взводтың тірек тармағының өлшемін құрайды:

- А) 500 м дейін;
- Б) 400 м дейін;
- В) 300 м дейін;
- Г) 200 м дейін;
- Д) кемінде 150 м.

5. Взводтың тірек тармағының өлшемін тереңде құрайды:

- А) 500 м дейін;
- Б) 400 м дейін;
- В) 300 м дейін;
- Г) 200 м дейін;
- Д) кемінде 150 м.

6. Майдан бойынша мотоатқыштар бөлімшесінің позициясының өлшемін құрайды:

- А) 100 м дейін;
- Б) 80 м дейін;
- В) 70 м дейін;
- Г) 60 дейін
- Д) кемінде 50 м.

7. Инженерлік бөгеттердің тағайындауы бойынша болады:

- А) танкіге қарсысы;
- Б) жаяу әскерге қарсысы;
- В) көлікке қарсысы;
- Г) десантқа қарсы;
- Д) танкіге қарсы, жаяу әскерге қарсы, көлікке қарсы, десантқа қарсы.

8. Инженерлік бөгеттердің әсерлердің сипаты бойынша бөлінеді:

- А) минновзрывные;
- Б) минновзрывные, жарылыс қаупі жоқ және құрамалы;
- В) талқандайтыны;
- Г) жарылыс қаупі жоқ;
- Д) құрамалы.

9. Жарылыс қаупі жоқ бөгеттерде болады:

- А) тасымалы;
- Б) өзгеріссіз;
- В) тұрақтысы;
- Г) жабулы;
- Д) тасымал және өзгеріссіз.

10. Қатарлар арасындағы қашықтық танкіге қарсы мин болуы керек:

- А) 5 м;
- Б) 10-12 м;
- В) 20-40 м;
- Г) 15-18 м;
- Д) 18-20 м.

11. 1 кмге жаяу әскерге қарсы мин фугас түрінің шығынын құрайды:

- А) 2000-3000 дана;
- Б) 1000-1500 дана;
- В) 1500 1800 дана;
- Г) 1700-1900 дана;
- Д) 2000 дана.

12. Карталар жіктеледі:

- А) дәл өлшеуі;
- Б) дәл өлшеу, жедел-тактикалық және жеделі;
- В) жеделі;
- Г) жедел-тактикалық;
- Д) тура - өлшеу және жедел-тактикалық

13. Масштаб тура өлшеу карталарда құрайды:

- А) М 1: 100000
- Б) М 1: 500000
- В) М 1: 25000, М 1: 5000
- Г) М 1: 200000
- Д) М 1: 1000000.

14. Масштаб жедел-тактикалық өлшеу карталарда құрайды:

- А) М 1: 100000, М 1: 20000
- Б) М 1: 50000
- В) М 1: 500000, М 1: 1000000
- Г) аз 1: 1000000
- Д) ірірек 1: 1000000.

15. Масштаб жедел өлшеу карталарда құрайды:

- А) М 1: 25000
- Б) М 1: 50000
- В) М 1: 1000000
- Г) М 1: 200000
- Д) М 1: 500000, М 1: 1000000.

16 Географиялық карталармен қасында карта деп аталуға қабылдалған:

- А) көбірек 1: 1000000 масштаб
- Б) көбірек 1: 2000000 масштаб
- В) көбірек 1: 500000 масштаб
- Г) кішірек 1: 1000000 масштаб
- Д) ірірек 1: 1000000 масштаб.

17. Картаны қасында топографиялық қай деп аталуға қабылдалған:

- А) ірірек 1: 1000000 масштаб.;
- Б) кішірек 1: 1000000 масштаб
- В) 1: 1000000 тең бол масштаб
- Г) аз 1: 500000 масштаб
- Д) ірірек 1: 500000 масштаб

18. Карталар тағайындау бойынша бөлшектенеді:

- А) жауынгерлік әсерлердің жоспарлаулары үшін;
- Б) штабтардың жедел жұмысы үшін;
- В) дәл өлшемдердің өндірістері үшін;
- Г) шаруашылық жұмыстарының жоспарлауы үшін;
- Д) жауынгерлік әсерлердің жоспарлауы үшін, штабтардың жедел жұмысы үшін, дәл өлшемдердің өндірісі үшін.

19. Карта бойынша қашықтық көмегімен анықтауға болады:

- А) циркул;
- Б) сызғыштар;
- В) курвиметр;
- Г) метр;
- Д) циркул, сызғыш

20. Картаның масштабының таңдауы тәуелді болады:

- А) тууы әскерлері;
- Б) сипат және жауынгерлік тапсырмаларды мазмұндар;
- В) жер беттері;
- Г) жердің ерекшелігі физика-географиялық;
- Д) бөлімшенің оқ ату дәрмені.

Студенттер білімін бағалау критерийлері

Пән бойынша емтихан бағасы межелік бақылаулар бойынша максимум көрсеткіштер (60%-ға дейін) мен қортынды аттестаттаудың (емтихан) (40%-ға дейін) сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100%-ға дейінгі мәнді құрайды.

Пән бойынша орындау және тапсырмалардың өткізу кезеңі

Жұмыс түрі	Мақсат және тапсырманың мазмұны	Кенес берілетін әдебиет	Орындауды ұзақтық	Балдар	Бақылау түрі	Тапсыру уақыты
Дәріске қатысу	Әзірлеу дәріс жұмыстарына	Оқытушының пәнінің оқу-әдістемелік кешені	Семестр бойы	20	Ағымдағы бақылау	1-15 апта
Тестілеу	Орындау кафедраның деректер қорынан тестілік тапсырмалары	Тексерілетін тақырыптар бойынша дәрістердің конспекті, жұмыстардың материалдары	1 қосылу - сағ	30	Аралық бақылау	7 апта Семестр басынан
Практикалық жұмыстар	Әзірлеу жаттықтыру сабақтарына	Дәрістің материалдарын а әдебиет 1 - 6	Кесте бойыншаға	10	Рефераттардың әзірлеуі	1-15 апта
Емтихан	Тексеру пәннің материалдарының меңгерулері	П.2.6.1. Оқытушының пәнінің оқу-әдістемелік кешені	График бойынша 1 күн	40	Қорытынды бақылау	График бойынша

Саясат және процедуралар

Әскери-инженерлік дайындық, әскери топография, басқару мен байланыс пәнін оқу кезінде келесі ережелерді ұстануды сұраймын:

1 Сабаққа кешікпеу.

2 Сабақтан дәлелді себепсіз қалмау, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсіндірме хат ұсынуды.

3 Сабақтың барлық түрлеріне қатысу студент міндеттерінің қатарына жатады.

4 Оқу процесінің күнтізбелік кестесіне сәйкес барлық бақылау түрін тапсыру.

5 Қатыспаған практикалық және зертханалық сабақтарды оқытушы көрсеткен уақытта өтеу.

Негізгі әдебиеттің тізімі

1.2006 г №449-шы ҚР үкіметінің қаулысының қорының офицерлерінің 24 мамыр әзірлеу

2.Инженерлік қамтамасыз ету. Калибернов Мәскеу.Молар 1984 ж

3.1984ж И.Д Помбринның Мәскеу офицерінің картасы. Н.А Шевченко.

4.1984ж А.А Ермолаевтің әскери фортификациялық Мәскеу ғимараттары.

5.СА-ның барлық туу әскерлері үшін әскери-инженерлік іс бойынша басалқа. 1957ж Н.А.Рассол Мәскеу.

6. А.АЕрмолаевтің 1984 жылдың Мәскеу САсының әскери-инженерлік ісі бойынша басалқа, Тарасовқа

7.Болып табылады 1982ж әскери-инженерлік Мәскеу әзірлеуі, Баранышевке

8.1969ж Мәскеу байланысының әскерлерінің сержантының оқулығы, П Қанаева

9.1977ж Н.Синицин ВС байланыс түйіндеріндегі жедел-техникалық қызметтің ұйымының бойынша нұсқауы

10.1977ж Мәскеу аз қуаттылығының радиостанциясының маманының оқу құралы, В.Ф Кузьмин

Қосымша әдебиеттің тізімі

1969ж туу Мәскеу әскерлерінің инженерлік әзірлеуі бойынша 1 әдістемелік құрал,В.И Калайда

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

AID, AT, BB 1313 «Әскери-инженерлік дайындық, әскери топография, басқару мен байланыс»

ITMD 8 Инженерлік-техникалық және медициналық дайындық модулі

5B010400 – «Бастапқы әскери дайындық» мамандығы студенттері үшін

Инженерлік экономика және менеджмент факультеті

«Бастапқы әскери дайындық» кафедра

31.03.2004 ж. № 50 мемл. бас. лиц..

Баспаға _____ 20__ ж. қол қойылды. Пішіні 90x60/16. Таралымы _____ дана

Көлемі ___ оқу бас. п. № _____ тапсырыс Бағасы келісілген

100027. ҚарМТУ баспасы, Қарағанды, Бейбітшілік бульвары, 56

